

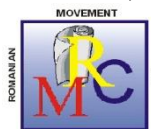
SOCIETATEA PE ACȚIUNI „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”

str. Albișoara, nr. 38, MD 2005, mun. Chișinău, Republica Moldova

tel. 25-69-01, tel / fax: 22-23-49, e-mail: acc@mtc.md, web: www.acc.md

Titulară a Ordinului
„Gloria Muncii” 12.12.2012

QUALITY
Certificat nr. 085C
ISO 9001

QUALITY
Certificat nr. 027M
ISO 14001

QUALITY
Certificat nr. 015SHS
OHSAS 18001

RAPORT

cu privire la rezultatele activității

S.A. „Apă-Canal Chișinău” în anul 2013

Rezultatul financiar și determinanții acestuia

În anul 2013, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a activat în condiții omogene, însă, pe anumite segmente de activitate, în condiții care diferă de cele din anul 2012. În special, din cauza casării unor sume importante de creanțe compromise aferente perioadelor precedente, conform situațiilor financiare, întreprinderea a înregistrat **pierderi în valoare de 52,1 mil. lei**. Totodată, a fost modificată modalitatea de facturare a serviciilor de bază, conform prevederilor actualizate ale legislației fiscale privind perioada de facturare, fapt care a avut în impact semnificativ pe rezultatul financiar pentru anul 2013.

Creanțele compromise casate constituie, aproape în întregime, datoriile ale întreprinderilor municipale de gestionare a fondului de locuințe, proprietate a Consiliului municipal Chișinău, pentru serviciile care constituie diferența între contoarele de la branșamentele blocurilor de locuințe și contoarele din apartamente. Valoarea totală a creanțelor compromise casate în acest an a constituit **113,4 mil. lei**. În anii 2012-2013, au fost inițiate procese judiciare pentru recuperarea creanțelor compromise, în special, în relație cu întreprinderile municipale de gestionare a fondului de locuințe, din cauza că datoriile acestor entități sunt mai mari. Iar în continuare, urmează să fie inițiate procese judiciare și în relație cu gestionarii ai fondului de locuințe de alte tipuri.

Fără a ține cont de creanțele compromise casate, în anul 2013 a fost obținut un **profit până la impozitare de 66,8 mil. lei**, comparativ cu 50,1 mil. lei în anul 2012. Creșterea acestuia se datorează, pe de o parte, majorării cu circa 1 mil. lei a veniturilor din toate genurile de activități, iar pe de altă parte, micșorării cu 15 mil. lei a cheltuielilor din toate genurile de activități, dar, în special, pe seama cheltuielilor de reparații.

Însă, la capitolul venituri, este necesară elucidarea cauzelor creșterii, care, în limitele unui an financiar, nu poate fi considerată ca creștere cu caracter permanent a livrărilor. Detalii privind veniturile înregistrate în anul 2013 sunt elucidate în continuare.

Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare (volume, venituri, achitări), diferența de contoare

Conform datelor evidenței contabile, comparativ cu anul precedent, volumele livrărilor de apă s-au majorat cu 0,6 mil. m³ (1,3%).

Majorarea respectivă ține de modificarea modalității de facturare a volumelor de apă, astfel, încât să fie asigurată corespunderea volumelor facturate cu anul prestării efective a serviciilor. În special, o parte din volumele de servicii furnizate, conform indicațiilor contoarelor din luna ianuarie, au fost divizate pe lunile decembrie și ianuarie, formându-se artificial volume mai mari pentru luna decembrie și, respectiv, mai mici pentru luna ianuarie. **Urmare a modificării modalității de facturare, veniturile din prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, pentru anul 2013, au fost majorate cu 15,2 mil. lei.**

O asemenea operațiune contabilă va fi realizată și în anii următori, doar în luna ianuarie și este necesară pentru asigurarea conformității cu legislația fiscală. Totuși, în anii următori deja nu va fi resimțit impactul modalității de facturare. Respectiv, în scopul determinării veniturilor contabile și a rezultatului financiar, această modificare este argumentată și valabilă. Însă, pentru o comparație cu livrările din anul 2012, impactul din modificarea modalității de facturare, care a fost aplicată în luna ianuarie 2013, nu poate fi luat în calcul.

Prin urmare, fără a ține cont de volumele adiționale de servicii facturate pentru luna decembrie, **în anul 2013 a fost înregistrată o reducere a livrărilor de apă cu 0,64 mil. m3 sau 1,4%** față de anul 2012, **până la 44 mil. m3**, ceea ce se încadrează în tendința generală de reducere din ultimii ani.

Cele mai semnificative **reduceri** au avut loc pe întreprinderile **complexului termoenergetic** – 174 mii m3 sau **circa 10%** și **organizațiile bugetare** – 201,5 mii m3 sau **8%**. Pe populație volumele livrate s-au redus doar cu 0,5% sau 158 mii m3, iar pe alți consumatori, care nu au fost menționați mai sus – cu circa 1% sau 89 mii m3.

Comparativ cu volumul livrărilor de apă prevăzut în tarifele în vigoare, aprobate în anul 2009, acesta s-a redus cu 13% sau circa 6,8 mil. m3 pe an. Respectiv, **în anul 2013, doar pentru apa livrată, pierderile întreprinderii din cauza reducerii volumelor vor constitui circa 60,2 mil. lei.**

Comparativ cu structura prevăzută în tarife a livrărilor de apă pe categorii de consumatori, prin urmare cu cea din anul 2008, reducerea volumelor, la fel, este diferită pe categorii de clienți:

- **populația**, care are în anul 2013 a avut o pondere de 78% din totalul livrărilor (76% în anul 2008), **a consumat cu 11,8% sau 4,6 mil. m3 mai puțină apă** decât în anul 2008;
- **organizațiile bugetare** au înregistrat o **reducere a consumului de apă cu 17%** sau 0,5 mil. m3;
- **întreprinderile sistemului termoenergetic** (apă potabilă și tehnologică) – **cu 41% sau circa 1 mil. m3**;
- **alți consumatorii de apă potabilă** – cu 6% sau **0,4 mil. m3**.

Doar livrările de apă tehnologică în folosul agenților economici (fără sistemul termoenergetic) s-a majorat comparativ cu anul 2008 cu 6%, însă neesențial ca volum, de la 57 la 60 mii m3 anual (0,14% din totalul livrărilor în anul 2013).

Volumul serviciilor de canalizare s-a micșorat comparativ cu anul 2012 cu 391 mii m3 (1%). Reduceri mari au înregistrat pe organizațiile bugetare – 200 mii m3 sau circa 8%, complexul termoenergetic – 59 mii m3 sau 12% și pe alți agenți economici – 126 mii m3 sau 2%.

Comparativ cu volumul serviciilor de canalizare prevăzut în tarifele în vigoare, aprobate în anul 2009, acesta s-a redus cu 13% sau circa 6,2 mil. m³ anual. Respectiv, **în anul 2013, pentru serviciile de canalizare, pierderile întreprinderii din cauza reducerii volumelor vor constitui circa 20,5 mil. lei.**

În ansamblu pe activitățile de alimentare cu apă și de canalizare, pierderile anuale din modificarea structurii consumatorilor și reducerea volumelor de servicii comparativ cu cele prevăzute în tarifele aprobate în anul 2009 constituie circa 80,7 mil. lei.

În anul 2013, **diferența de contoare** a constituit 3,8 mil. m³ sau în medie **314 mii m³/lunar**, pe când în anul 2012 aceasta constituia **324 mii m³/lunar**, iar în anul 2009, când au fost aprobate ultimele tarife, **578 mii m³/lunar**.

Ca raport, **în ansamblu pe apa rece și caldă**, diferența de contoare neexpusă spre plată consumatorilor finali a constituit **19,5%**, comparativ cu media de 20,5% în anul 2012. **Pe apa rece** aceasta a constituit **16,2%**, la același nivel ca și în anul 2012. Iar **pe apa caldă – 27,5%**, comparativ cu 30,8% în 2012.

Respectiv, **valoarea creanțelor compromise** nou formate pentru diferența de contoare a constituit **34,6 mil. lei**, cu doar 1,2 mil. lei mai puțin decât în anul 2012.

Achitățile pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare au constituit **100,1%**, la nivelul anului precedent. Nivelul achităților este mai mic pentru populația din blocurile gestionate de ÎMGFL – 95,3%, media în ansamblu pe populație fiind de 98,9%.

Respectiv, la finele anului 2013, **datoria totală a consumatorilor** de apă și servicii de canalizare, fără a ține cont de diferențe de contoare și de sumele expuse suplimentar pe luna decembrie urmare a modificării modalității de facturare, a constituit 170,6 mil. lei, micșorându-se cu 3,1 mil. lei.

Pierderile tehnologice de apă la un kilometru de rețele pe oră s-au micșorat, de la **1,8 m³/oră pe km în anul 2012**, până la **1,7 m³/oră pe km în anul 2013**, în special pe seama creșterii lungimii rețelelor.

La 01.01.2014, **lungimea rețelelor de apă** a constituit **1866,4 km**, cu 26 km mai mult decât la începutul anului, iar a celor **de canalizare – 1072,9 km**, în creștere cu 27 km.

Gestionarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Investiții și lucrări de reparație

Principalele realizări la acest subiect sunt:

- ✓ Reabilitarea a circa 30 km de apeduct și rețele de canalizare;
- ✓ Majorarea numărului de branșamente noi la apeduct cu 5,6 mii, inclusiv 4 mii – la locuințele individuale și 1,6 mii – la persoanele juridice;
- ✓ Majorarea cu 5,9 mii a numărului de contracte cu consumatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare;
- ✓ Reducerea numărului de angajați la 100 km de rețele, de la 80-90 în perioada 1997-2009, până la 66 în prezent;
- ✓ Reducerea numărului de scurgeri la rețele, de la 15 000 cazuri în anul 2012, până la 12 700 cazuri în anul 2013. Respectiv, pierderile de apă din cauza scurgerilor la apeduct s-au diminuat cu circa 7%, de la 28,6 mil. m³ în anul 2012, până la 26,6 mil. m³ în anul 2013;

- ✓ Executarea și transmiterea hărții electronice a hidranților, disponibilă pe internet, Comisiei pentru situații excepționale a mun. Chișinău, înlocuirea a 272 hidranți de incendiu avariați;
- ✓ Finalizarea lucrărilor de proiectare a Stației de transformatoare de 110-6 kV, la Stația de captare a apei Nistru;
- ✓ Proiectarea, în cadrul unui proiect-pilot, a unei stații hidroelectrice pentru producerea energiei verzi, care urmează a fi amplasată pe aducțiunea de la Stația de pompare a apei „Ciocana”, cu o putere de 200 kW;
- ✓ Proiectarea și demararea lucrărilor de instalare a două stații de administrare a hipocloritului de sodiu la stațiile de pompare zonale „Telecentru” și „Buiucani”, pentru a fi utilizate în situații excepționale.

În anul 2013, investițiile din sursele proprii (din contul tarifelor de operare) au constituit doar 37 mil. lei, cu mult sub nivelul de 63,3 mil. lei, prevăzut în tarifele aprobate. Necesită menționat faptul, că o bună parte, de peste 11 mil. lei, din investițiile realizate, țin de obiectivele neplanificate de către ACC, însă, executate în beneficiul municipalității, în contextul lucrărilor de reparație capitală a unor străzi din municipiu. Partea negativă este efectuarea lucrărilor menționate în detrimentul celor de reabilitare a apeductelor cu un grad avansat de uzură.

Pe de altă parte, din cauza deficitului de mijloace financiare, s-au diminuat simțitor alte cheltuieli curente, în special, cele legate de reparația rețelelor, care, ținând cont de vechimea și starea conductelor și edificiilor, necesită a fi majorate esențial.

Cheltuielile pentru reparația capitală și curentă rețelelor de apă și canalizare în anul 2013 constituie 41,3 mil. lei (40,5 mil. lei în 2012), pe când valoarea acestora, prevăzută în tarifele de operare constituie 48,4 mil. lei. Concomitent, deși lungimea rețelelor gestionate de către întreprindere crește în permanență, valoarea cheltuielilor pentru lucrările de reparație stagnează.

Cheltuielile similare pentru rețelele de canalizare au constituit 2,6 mil. lei (2,1 mil. lei în 2012), la nivelul celor preconizate în tarifele în vigoare (2,8 mil. lei).

În ansamblu pe subdiviziunile de producție în cadrul activităților de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile pentru reparații au constituit 59,4 mil. lei (63,2 mii lei 2012), inclusiv capitală – 34 mil. lei (36,7 mii lei 2012) și curentă – 25,4 mil. lei (26,5 mii lei 2012). Pentru comparație, în tarifele în vigoare sursele prevăzute pentru reparații sunt de 63,6 mil. lei, inclusiv capitală – 39,1 mil. lei și curentă – 24,5 mil. lei.

Stocuri de materiale și obligațiuni

La 01.01.2013, **stocurile de materiale** au constituit **36,8 mil. lei**, iar la 01.01.2014 – **40 mil. lei**. În special, creșterea stocurilor de materiale se datorează achiziționării în această perioadă a țevilor de apă și fittingurilor din fontă, în valoare de circa 13 mil. lei, de la producătorul din Rusia, din care au mai rămas în stoc materiale în valoare de circa 8 mil. lei.

Obligațiunile întreprinderii s-au redus semnificativ, de la 191,9 mil. lei la începutul anului, până la **166,9 mil. lei**.

La 01.01.2014, **soldul datoriilor pe creditele locale** constituie **75,7 mil. lei**, față de 73,2 mil. lei la începutul anului, iar **datoria față de BERD**, scadentă până la finele anului 2014, în două tranșe a câte 0,8 mil. dolari SUA, constituie circa **20,1 mil. lei**.

Alte aspecte ale activității ACC

Conform direcțiilor prioritare de activitate ale ACC pentru anul 2013, a fost examinată chestiunea privind externalizarea unor activități auxiliare. Dat fiind, că externalizarea poate fi realizată doar în strânsă corelare cu prevederile contractelor de atragere a finanțărilor externe, semnate recent, aceasta nu poate fi finalizată până la stabilirea planurilor și modalității de executare a lucrărilor investiționale.

Pe data de 19.12.2013, ca urmare a finalizării negocierilor, au fost parafate Contractul de împrumut între Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și S.A. „Apă-Canal Chișinău”, în sumă de 24 mil. EUR și Contractul de finanțare între Banca Europeană pentru Investiții și S.A. „Apă-Canal Chișinău”, în sumă de 24 mil. EUR. Acestea prevăd și acordarea unui grant în mărime de 13,8 mil. EUR din contul Fondului de Investiții pentru Vecinătate al Uniunii Europene, pentru finanțarea Programului de Investiții Prioritare, definitivat în cadrul Studiului de fezabilitate al sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ale mun. Chișinău, finalizat în anul 2012, finanțat tot din contul UE.

Programul investițional menționat are o valoare totală de 59,7 mil. EUR, ceea ce depășește cu mult potențialul maximal al surselor proprii. Respectiv, pe parcursul următorilor 5 ani de realizare a proiectului, vor fi îndeplinite lucrări, care, dacă ar fi fost finanțate doar din sursele investiționale prevăzute în tarifele aprobate, ar fi durat circa 28 de ani. Creditele respective sunt contractate pe o durată de 12 ani, cu o perioadă de grație de 3 ani. Cu alte cuvinte, în perioada anilor 2014-2018, o mare parte din eforturile întreprinderii se vor axa pe realizarea proiectului investițional menționat.

În final, necesită menționat faptul că, pe parcursul anului 2013, ACC a contribuit prin participarea sa în calitate de consultant la examinarea și îmbunătățirea proiectului Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, adoptată cu nr. 303 din 13.12.2013, publicată pe 14.02.2014. Prevederile acesteia vor asigura o stabilitate și creștere financiară corespunzătoare necesităților, ceea ce va permite reducerea sau chiar va asigura dispariția mai multor aspecte negative pentru activitatea întreprinderii, cum ar fi: diferența de contoare, inechitatea la delimitarea proprietății, utilizarea irațională a surselor de apă subterane în detrimentul utilizării sistemelor centralizate etc.

Director economic al
S.A. „Apă-Canal Chișinău”

Ivan BURDILA